

Vysoká škola:
Studijní obor:

PF JU, Ateliér arteterapie
Arteterapie

Autor/ka práce: Mgr. Karolína Hromádková

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Evžen Perout

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

*Název práce: Historie a současnost arteterapie v psychiatrických zařízeních
v ČR. Rožnovská arteterapie v psychiatrickém kontextu.*

Cílem předložené bakalářské práce je snaha o zmapování podob praxe arteterapeutů ve zdravotnických zařízeních v ČR – nejčastěji psychiatrických léčebnách. Specifickým cílem pak bylo hledání podob uplatnění arteterapeutů - absolventů rožnovské terapeutické školy (RIA). Práce je teoreticky zaměřená, ve výzkumné části autorka zpracovala data získaná formou rozhovorů a pozorování, v závěru práce provedla analýzu získaných poznatků. Samotnému sběru dat a jejich hodnocení předcházelo studium širšího kontextu zvolené problematiky. Členění práce tedy sleduje tento záměr, první čtyři kapitoly jsou věnovány historii objevování fenoménu tvorby duševně nemocných. Zachycen je vývoj přístupů k lidem s duševním onemocněním od renesance do současnosti, zmíněna je úloha institucí, které jsou pro duševně nemocné postupně vytvářeny, úloha rozvoje psychoterapie i farmakologie. Pro 20. století je jako typický trend v oblasti péče o duševně nemocné zmíněna deinstitucionalizace, v extrémní formě i v podobě antipsychiatrického hnutí. Současnost je charakterizována trendem péče a prevencí i v oblasti duševního zdraví, snahy o destigmatizaci psychiatrických pacientů i dalším rozvojem farmakologie i psychoterapeutických škol a směrů. Do tohoto trendu lze pravděpodobně zařadit i zájem a rozvoj v oblasti expresivních terapií. Pro úplnost představy o aktuální situaci v oblasti duševního zdraví by bylo jistě vhodné doplnění o výsledky ze zveřejněných výzkumů a statistických šetření WHO, které signalizují v oblasti prevalence či epidemiologie duševních chorob spíše negativní vývojové trendy – zmínit u SZZ.

V další kapitole se autorka zabývá oborovými kontexty arteterapie, jedním z nich je tzv. psychiatrická linie, zmiňuje historický vývoj, který lze spojit s termíny patientské umění, art brut, outsider art, tribal art, marginal art aj. Zmíněna je postupná proměna ve vnímání tvorby duševně nemocných, vstup do galerijního prostředí pak lze vnímat v souvislosti s proměnami v oblasti výtvarného umění, významnými pro tento proces je zvl. tvorba hnutí expresionistů a umění surrealismu – toto prosím rozvést u SZZ. Jako příklad proměny ve vnímání tvorby psychicky nemocných pak je v práci zmíněn „Dům umělců“ v rakouském Guggingu. V oblasti arteterapie pak jsou zmíněny zakladatelské osobnosti M. Naumburgové a A. Hilla, v návaznosti v oblasti klinické arteterapie pak práce H. Landgartenové. Lze uvést ještě některé další osobnosti v souvislosti arteterapeutické praxe a duševní nemoci? - SZZ

V českém kontextu je zmíněna práce a publikace E. Syřišťové, další osobnosti jsou zmíněny v souvislosti s jednotlivými pracovišti (Stuchlík, Janata, Kamba, Velčovský, Havlíček, Skula, Široký, Kocábová aj.). Zmínit by bylo možné S. Nevoletu, S. Drvotu a nověji J. Krombholze. M. Kyzour st. Je zmíněn v souvislosti s PL Červený Dvůr a vznikem ateliéru na PF JCU. Arteterapeutická škola známá jako rožnovské pojetí je základně popsána, možná větší

pozornost mohla být věnována jejímu původnímu zaměření, které směřovalo ke klientele závislých a neurotických pacientů, M. Kyzour působil na oddělení neuróz v nemocnici v Českých Budějovicích, kde vedle tohoto oddělení existovalo ještě tzv. „psychotické“ patro, kde působili výtvarníci Chodura a Konrád. Vzhledem k původnímu zaměření by bylo vhodné blíže specifikovat uplatnění rožnovského přístupu ve vztahu k pacientům s psychózami (str. 22) – u SZZ.

V samostatné kapitole je pojednáno o současné situaci a možnostech profesního uplatnění arteterapeuta.

Za významný přínos bakalářské práce považuji zpracování problematiky jednotlivých pracovišť v psychiatrických léčebnách, která arteterapii mají zařazenu ve své nabídce. Zmíněna je PL Bohnice, Kroměříž, Dobřany, Červený Dvůr, Jihlava, Šternberk a Kosmonosy. Kapitoly věnované jednotlivým pracovištím mají jednotnou strukturu, zmíněna je historie a současnost pracoviště, zaměření vzhledem k typu klientů, uvedena je podoba arteterapeutického programu, typ terapeutického přístupu, postavení arteterapeuta v nemocnici, zmíněna je podoba prezentace tvorby pacientů, popsáno je materiální vybavení ateliéru a plány do příštích let.

V závěru práce jsou výsledky přehledně zpracovány a uvedeny v tabulce, vypracován je přehled společných a odlišných znaků v práci arteterapeutů v jednotlivých PL –zmínit tuto problematiku u SZZ.

Uvedena je inspirace k možným rozšiřujícím podobám dalších výzkumů v této oblasti.

Po formální stránce jsou splněny požadavky kladené na bakalářskou práci.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: výborně

podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 13.5.2017

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------